

Forord

Denne rapport vurderer, hvorvidt tobaksforebyggelsesprogrammer i den danske folkeskole kan stå alene, hvis man ønsker at forebygge børns og unges rygestart.

I dag er den borgerrettede forebyggelse overgået til kommunerne, uden der findes en konsensusmodel for, hvilke tilbud der er mest effektive. Kommunerne står derfor overfor en spændende, men også svær opgave med selv at opfinde eller opspore anvendelige programmer. Folkeskolen virker som en oplagt platform for tobaksforebyggelse for børn og unge, mens metodevalget synes mere uafklaret.

Formålet med denne rapport er derfor at give eksempler på kvalitetsstudier af europæiske forebyggelsesprogrammer på grundskoleniveau, gennemgå indholdet og afrapportere deres effekt. På den baggrund opstilles overordnede anbefalinger til kommuner, som ønsker rygeforebyggelsesindsatser i folkeskolen.

Det er rapportens klare hypotese, at skolebaserede forebyggelsesprogrammer opnår den højeste effekt, hvis de understøttes af andre tiltag (høje priser på cigaretter, rygeforbud i det offentlige rum mv.). Derfor gennemgår rapporten også de vigtigste årsager til rygestart og diskuterer på den baggrund, om et skolebaseret forebyggelsesprogram kan stå alene.

Rapporten er lavet ud fra en gennemgang af litteratur fra forskellige oversigtsartikler. Referencer til enkeltundersøgelser er taget med i begrænset omfang og fungerer som eksempler på de fund, der refereres til i oversigtsartiklerne. På hjemmesiden www.rygning.com oprettes en database med relevante titler.

Udover at give kommuner og nationale planlæggere et overblik over hvad det kræver at forebygge unges rygestart, indgår rapporten i Kræftens Bekæmpelses strategi på området.

God læselyst

Per Kim Nielsen, august 2007

Projektchef, Projekt Børn, Unge & Rygning, Kræftens Bekæmpelse